Liikenne- ja viestintävirasto
Transport- och kommunikationsverket

LAUSUNTO

Liikenne- ja viestintävaliokunta

Päiväys/Datum
30.11.2022
Dnro/Dnr
TRAFICOM/357747/03.03.00/2022
Viite/Referens
HE 290/2022 vp

Liikenne- ja viestintäviraston lausunto hallituksen esityksestä laiksi eräiden Euroopan laajuisen liikenneverkon hankkeiden lupamenettelyistä ja muista hallinnollisista menettelyistä ja laiksi liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain muuttamiseksi

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom kiittää mahdollisuudesta lausua asiasta, ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

Hallituksen esityksessä on todettu, että laissa säädettäisiin direktiivin soveltamisalaan kuuluvien liikenneinfrastruktuurihankkeiden edellyttämien lupamenettelyiden ja muiden hallinnollisten hyväksymismenettelyiden kokonaiskestosta, nimettäisiin Liikenne- ja viestintävirasto direktiivin mukaiseksi kansalliseksi nimetyksi viranomaiseksi ja säädettäisiin nimetyn viranomaisen tehtävistä.

Traficom toteaa, että Smart TEN-T-direktiivin säännösten mukaan infrahankkeiden lupamenettelyissä tulee noudattaa direktiivin säännöksiä silloin, kun hanke on direktiivin liitteessä lueteltuja TEN-T-ydinverkon ennalta yksilöityjä osuuksia, ja muihin ydinverkkokäytäviin liittyviin hankkeisiin, joiden kokonaiskustannukset ylittävät 300 000 000 euroa.

Traficom pitää kannatettavana, että hallituksen esityksessä direktiivin säännösten noudattamista edellytetään direktiivin soveltamisalan mukaisesti, eikä ole esitetty, että niitä sovellettaisiin kansallisesti tiukemmin kriteerein.

Lupamenettelyt ja kansallisesti nimettävä viranomainen

Traficom on tarkastellut direktiivin mukaisia lupamenettelyjä väylämuodoittain, ja toteaa seuraavaa:

Hallituksen esityksen mukaisesti direktiivin soveltamisalaan kuuluvien liikenneinfrastruktuurihankkeiden edellyttämien lupamenettelyiden ja muiden hallinnollisten hyväksymismenettelyiden kokonaiskestoksi on direktiivissä määritelty enintään neljä vuotta.

Hallituksen esityksen kohdan 4.1.1. mukaisesti Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom) toimisi kansalliseksi nimettynä viranomaisena, ja tehtävänä olisi toimia yhteystahona hankkeen toteuttajalle ja lupamenettelyistä ja muista menettelyistä vastaaville viranomaisille. Nimetyn viranomaisen rooliin kuuluisi lisäksi erityisesti määräajan toteutumisen hallintaan ja seurantaan liittyviä tehtäviä.

Traficom kannattaa hallituksen esityksen 4.1.1. edellä mainittua kohtaa ja toteaa, että lupamenettelyiden toteuttaminen direktiivin vaatimusten mukaisessa aikataulussa edellyttää lupamenettelyiden toimivaltaisilta viranomaisilta sekä kansalliseksi

nimettävältä viranomaiselta hyvää yhteistyötä lupamenettelyiden toteuttamisen osalta.

Lentopaikan rakentamislupaan, jossa edellytettäisiin ympäristölupaa, direktiivin vaatimus enintään neljän vuoden hallinnollisten hyväksymismenettelyiden kokonaiskestosta saattaisi asettaa haasteita hallinnollisten hyväksymismenettelyiden läpiviemiselle aikataulussa. Tällä hetkellä näköpiirissä ei kuitenkaan HE-luonnoksen perusteella ole, että tämmöisiä direktiivin mukaisia lentopaikan rakentamislupahankkeita, jotka edellyttäisivät ympäristölupaa, olisi käynnistymässä lähivuosina.

Maanteiden toiminnallisen luokituksen päätöksentekomenettelyn muutokset (LjMTL)

Ehdotetun lakimuutoksen tavoitteena on sujuvoittaa maanteiden toiminnallisista luokista koskevaa päätöksentekoa. Tämän vuoksi olisi olennaisen tärkeää, että teiden parantamishankkeissa toiminnallisesta luokasta voidaan päättää osana tiesuunnitelmaprosessia. Toisin sanoen toiminnallisen luokan muutos sisältyisi tiesuunnitelman hyväksymisesitykseen ja se hyväksyttäisiin osana tiesuunnitelmaa samalla hyväksymispäätöksellä tien parantamistoimenpiteiden kanssa.

Ehdotetun lakimuutoksen mukaan Väylävirasto tai Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voisi esittää maantien toiminnallisen luokan muutosta myös tiesuunnitelman ulkopuolella. Tällöin Liikenne- ja viestintävirasto käsittelisi toiminnallisen luokan muutosasian erillisenä päätösasiana.

Ossi Kortiainen
Erityisasiantuntija